

SXEDIO.F70

5.7.1950: Ο ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΚΛΕΟΠΑΣ ΑΠΟΛΥΕΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΟΥΝ ΕΚΚΛΟΓΙΚΟΥΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ

Η απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνος, ΣΕΚΑ, που αποτελείτο από το Κυπριακό Εθνικό Κόμμα, τη ΣΕΚ και την ΠΕΚ, άνοιγε ουσιαστικά διάπλατα το δρόμο στο Μητροπολίτη Κιτίου για το θρόνο του Αοστόλου Βαρνάβα.

Όμως τα πράγματα δεν θα έμεναν εδώ αλλά θα ακολουθούσε μακρύς και σκληρός προεκλογικός αγώνας ενώ η Αριστερά δεν θα παρέδιδε τα όπλα αμαχητί, παρά πολύ αργότερα.

Η ΠΕΚ σε ανακοίνωση της την **1η Ιουλίου 1950** τόνιζε:

"Η Παναγροτική Ένωση Κύπρου, εν συνεδρία των Συμβουλίων της, Ανωτάτου και Επαρχιακών, συνελθόντων σήμερα εις κοινήν συνεδρίαν εις τα εν Λευκωσία κεντρικά γραφεία της, **1.7.50** και ώραν **10** π.μ., αφού εμελέτησε επισταμένως και διεξονυχιστικώς το ζήτημα της χηρείας του αρχιεπισκοπικού θρόνου Κύπρου, κατόπιν του θανάτου του αιδίου εθνομάρτυρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Β, ανακοινού, ότι, χωρίς να υποτιμά κανένα εκ των εν στρατεύσει Μητροπολιτών μας, ενώ διαπνέεται από βαθυτάτην εκτίμησιν και αγάπην προς τον Πρόεδρον της Εθνικής Κυπριακής Πρεσβείας Π. Μητροπολίτην Κυρηναίας κ.κ. Κυπριανόν, όστις κατά την κρίσιμον ταύτην στιγμήν αγωνίζεται τον ωραιώτερον αγώνα του Ελληνικού Κυπριακού λαού, αποφασίζει ομοφώνως όπως προβάλη διά την παρούσαν Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν την υποψηφιότητα του επίσης Εθνικού Αγωνιστού και λαμπρού Ιεράρχου Π. Μητροπολίτου Κιτίου κ.κ. Μακαρίου και καλεί τον ελληνικόν Ορθόδοξον Κυπριακόν λαόν, όπως αγωνισθή διά την επιτυχίαν της με το σύνθημα "απέθανεν ο Μακάριος, ζήτω ο Μακάριος".

Με το ίδιο πνεύμα ήταν και η ανακοίνωση που εξέδωσε η ΣΕΚ:

" Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου, εκπροσωπούσα το υγιές Εργατικόν Κίνημα της νήσου συνελθούσα εις συνεδρίαν την 1ην Ιουλίου 1950, εμελέτησε την κατάστασιν, την δημιουργηθείσαν μετά τον θάνατον του πρωταθλητού της Ενωτικής μας υποθέσεως, σεπτού Αρχιερέως Μακαρίου και ομοφώνως απεφάσισεν όπως υποστηρίξη παντί σθένει τον λαοφιλή Ιεράρχην σεβ. Μητροπολίτην Κιτίου κ.κ. Μακάριον υποψήφιον διά τον Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον Κύπρου.

Οθεν διά της παρούσης διακηρύξεως καλούμεν ολόκληρον τον εργατικόν κόσμον της Νήσου όπως σταθή σύσσωμος παρά το πλευρόν του Αγ. Κιτίου και να αγωνισθή με όλας του τας δυνάμεις διά την εκλογήν του σεβ. Μητροπολίτου κ.κ. Μακαρίου ως Αρχιεπισκόπου Κύπρου.

Όλοι οι εργάται των Νέων Συντεχνιών, χωρίς να υποτιμούν ουδένα εκ των Μητροπολιτών, πρέπει να αγωνισθούν διά την πανηγυρικήν εκλογήν του Σεβ. Κιτίου, υψούντες ένα και μόνον λάβαρον: "Ο Μακάριος Β απέθανεν. Ζήτω ο Νέος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, Μακάριος ο Γ".

Όλα φαίνονταν ότι η Κύπρος θα οδηγείτο σε νέες εκλογές πολύ σύντομα παρά το γεγονός ότι η εκλογική συνέλευση δεν αποτελούσε απαρτία.

Οι δυο Μητροπολίτες που υπήρχαν στην Κύπρο (Πάφου Κλεόπας και Κιτίου Μακάριος) δεν ήταν αρκετοί και ο παλιός πολιτευτής και δικηγόρος Ζήνων Σώζος που ήγειρε το θέμα ανέφερε ότι ο Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνος Γεννάδιος δεν είχε δικαίωμα ψήφου και επομένως δεν μπορούσε να εκδοθεί εγκύκλιος για προκήρυξη των εκλογών, εκτός αν επέστρεφε στην Κύπρο ο Μητροπολίτης Κυρηναίας Κυπριανός, ο οποίος απουσίαζε στο εξωτερικό επικεφαλής της Πρεσβείας της Εθναρχίας για να επιδώσει τις δέλτους του ενωτικού δημοψηφίσματος της 15ης Ιανουαρίου 1950 στην Αθήνα, Λονδίνο και Ηνωμένα Έθνη.

Ο Ζήνων Σώζος επικαλείτο τις προηγούμενες

εκλογές για την ανάδειξη του Αρχιεπισκόπου Λεοντίου, οπότε είχε μετακληθεί στην Κύπρο ο Μητροπολίτης Δέρκων Ιωακείμ για να σχηματισθεί απαρτία της Ιεράς Συνόδου μαζί με τον τότε τοποτηρητή Μητροπολίτη Λεόντιο και τον Μητροπολίτη Κερύνειας Μακάριο.

Επίσης ο Σώζος ανέφερεν ότι ο Μητροπολίτης Κερύνειας Κυπριανός, ο οποίος απουσίαζε στο εξωτερικό, δεν είχε το δικαίωμα σύμφωνα με τους ιερούς κανόνες, να διορίσει αντιπρόσωπο του στην Ιερά Σύνοδο των Χωρεπίσκοπο Γεννάδιο, παρά μόνο ένα άλλο Μητροπολίτη.

Ανέφερε ο Ζήνων Σώζος σε άρθρο του:

"Εις προγενέστερον άρθρον μου υποστήριξα την άποψιν, ότι απαιτείται η παρουσία εν τη Νήσω τριμελούς Ιεράς Συνόδου, ίνα υπάρχη κατά το άρθρον 5 του Καταστατικού της Εκκλησίας μας απαρτία όσον αφορά την προκήρυξιν, επόπτευσιν, εκδίκασιν και εκλογήν του νέου Αρχιεπισκόπου. Εκάλουν δε τον Μητροπολίτην Κυρηνείας, όπως λάβη μέρος εις την τριαύτην Σύνοδον, καθότι οι εναπομείναντες δύο Ιεράρχαι, ο τοποτηρητής και ο Κιτίου, δεν αποτελούν απαρτίαν.

Προβάλλεται όμως ο ισχυρισμός ότι το άρθρον 6 του Καταστατικού (καθώς και το άρθρον 11 των Συνοδικών Διατάξεων περί Χωρεπισκόπων του 1917) προνοεί ότι εν περιπτώσει χηρείας του Θρόνου, καλούνται προς απαρτίαν της Ιεράς Συνόδου, Χωρεπισκόπου.

Η επικρατεστέρα όμως γνώμη της επιστήμης είναι ότι τα άρθρα ταύτα δεν αναφέρονται εις συνόδους της Εκλογής Αρχιερέως, αλλά εις συνόδους ελάσσονος σημασίας, κατά την γνωμοδότησιν του Καθηγητού Αλιβιζάτου το Άρθρον 6 του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας Κύπρου, το σχετικόν με τον σχηματισμόν απαρτίας της Ιεράς Συνόδου, εν περιπτώσει χηρείας Θρόνου τινός, ή άλλου σπουδαίου κωλύματος, συμμετοχής εν τη Ιερά Σύνοδω, ενός των

Αρχιερέων της Εκκλησίας, αναφέρεται αναμφισβητήτως εις την διεξαγωγήν δευτερευουσών υπηρεσιακών υποθέσεων, απαιτουσών εν τούτοις απαρτίαν της Συνόδου, μη δυναμένην να επιτευχθή διά της ανυπερβλήτου απουσίας ενός των Αρχιερέων".

Η άποψις αύτη καταφαίνεται εκ της αναγνώσεως ολοκλήρου του Αρθρου **6** του κρατατικού μας, καθ' ό και Ηγούμενοι δύνανται να λάβουν μέρος εις τοιαύτην σύνοδον, αλλά οι Ηγούμενοι ουδέν δικαίωμα έχουν εις Εκλογικήν Σύνοδον, διότι ο Επίσκοπος μόνον υπό τριών τουλάχιστον Επισκόπων εκλέγεται. Οι Χωρεπίσκοποι ουδαμού λαμβάνουν μέρος εις την εκλογήν Επισκόπων. Ο Καθηγητής Ράλλης αναφέρει διά την Ελλάδα: "Παρ'ημίν τα μέλη της Ιεράς Συνόδου της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας εισίν οι έχοντες Μητροπόλεις Αρχιερείς, ουχί άρα οι Βοηθοί Επίσκοποι, οίτινες ούτω δεν έχουσιν, ως εικός, το προς εκλογήν Επισκόπων δικαίωμα".

Το Αρθρον **6** του Καταστατικού πρέπει πολύ στενώς να ερμηνεύεται. Προσέτι η ερμηνεία αύτη συμφωνεί και με τα της χειροτονίας ζητήματα. Κατά τον κανόνα **1** της εν Αντιοχεία Συνόδου, οι Χωρεπίσκοποι ηδύναντο μεν να καταστήσιν αναγνώστας, υποδιακόνους και εφορκιστάς, δεν ηδύνατο όμως επί ποινή καθαιρέσεως αυτών, να χειροτονώσι προσβυτέρους και διακόνους εκτός αν ήθελον λάβει την προς τούτου άδειαν του προϊσταμένου των Επισκόπου.

Συνεπώς πως ο Χωρεπίσκοπος δικαιούται να λάβη μέρος εις Εκλογικήν Σύνοδον της οποίας το ύστατον βήμα είναι χειροτονία Επισκόπου, κατά τον Μίλα "ίνα η τελεσθείσα υπό τινος Επισκόπου χειροτονία η υπό πάσαν έποψιν έγκυρος, δέον να λαμβάνωνται προ οφθαλμών και έτεροι πηγάζοντες εκ της θέσεως του Επισκόπου εν τη διοικητική Ιεραρχία. Εν πρώτοις οφείλει ο Επίσκοπος να έχη εν ωρισμένη επισκοπική περιφερεία τη αυτοτελή και ανεξάρτητον δικαιοδοσίαν, ην έλαβε διά της νομίμου οδού παρά της αρμοδίας εξουσίας". Εχει ο Άγιος Σαλαμίνος

διοικητικήν αυτοτέλειαν ή έλαβεν από τον αποβιώσαντα Αρχιεπίσκοπον δικαίωμα εκλογής και χειροτονίας Επισκόπων;

Άλλοτε πλειστάκις εκάλουν την Ιεράν Σύνοδον όπως τροποποίηση και άρνη τας ασαφείας του πεπαλαιωμένου Καταστατικού. Δυστυχώς αι εισηγήσεις μας δεν εισηκούσθησαν.

Σήμερον ο Τοποτηρητής και ο Μητροπολίτης Κιτίου δεν δύναται να αναθέσουν εις τον Χωρεπίσκοπον δικαίωμα συμμετοχής εις την εκλογικήν Σύνοδον, διότι οι δύο ούτοι δεν αποτελούν απαρτίαν της Ιεράς Συνόδου. Αλλά προχωρώ και περαιτέρω. Και οι τρεις Επίσκοποι δεν δικαιούνται εις τοιούτον τι. Διότι ο Χωρεπίσκοπος προΐστάμενον του εί7χε μόνον τον αποβιώσαντα Αρχιεπίσκοπον, όστις εν ζωή εν τω εγγράφω της καταστάσεως του, δεν του ανέθηκε τοιαύτα εκλογικά δικαιώματα, ούτε δε οι εναπομείναντες Ιεράρχαι δύναται να μεταβάλουν την καθεστηκύϊαν τάξιν της χηρευσάσης Αρχιεπισκοπικής περιφερείας. Το Άρθρον **18** του Καταστατικού είναι σαφές. "Χηρεύσαντος του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου, την πνευματικήν διοίκησιν των κατ' αυτόν αναλαμβάνει ο πρώτος τη τάξει Μητροπολίτης. Η προσωρινή αυτή πνευματική διοίκησις εις τα συνήθη μόνον και απαραίτητα περιοριζομένη, δεν δύναται να επενέγκη οιανδήποτε μεταβολή εις το καθεστώς είτε των προσώπων είτε των πραγμάτων της επαρχίας".

Αν οι Χωρεπίσκοποι ηδύνατο να μετέχουν της Εκλογικής Συνόδου, θα ήτο εύκολον, κατά την Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν του **1947**, να μη προσκαλείτο ο Μητροπολίτης Δέρκων να συμπληρώση την απαρτίαν της Ιεράς Συνόδου, αλλ' ηδύνατο ο Τοποτηρητής ή ο Μητροπολίτης Κυρηναίας να διώριζον Χωρεπισκόπους εις τας ιδίας αυτών Μητροπόλεις, να μετάσχουν της τότε Εκλογικής Συνόδου, αλλά τοιούτον τι εγένετο, διότι δεν ηδύνατο να γίνη.

Ειδικώτερον διά την Αυτοκέφαλον Εκκλησίαν της Κύπρου, δυνάμει της από αμνημονεύτου χρόνου παραδόσεως και του Καταστατικού της Εκκλησίας μας,

οι Επίσκοποι εκλέγονται υπό του Κλήρου και του λαού οι Κύπριοι Ιεράρχαι, οι οποίοι μετέχουν της Ιεράς Συνόδου πρέπει όχι μόνον να είναι, ως φυσικόν, χειροτονημένοι. Επίσκοποι, αλλά και εκλεγμένοι τοιούτοι υπό της μεγάλης κληρικολαϊκής συνελεύσεως, ίνα είναι ίσοι και ανεξάρτητοι και προς αλλήλους και προς τον λαόν.

Ας μη λησμονώμεν, ότι ο εκλεγησόμενος Αρχιεπίσκοπος έχει απόλυτον δικαίωμα να μη επανεκλέξη τον νυν Αγιον Σαλαμίνος ως τοιούτον ή να μη εκλέξη κανένα Χωρεπίσκοπον διά την περιφέρειαν του. Κατά τον Καθηγητήν Ράλλην "το αξίωμα του άνευ δικαίωματος διαδοχής Βοηθού Επισκόπου, εν περιπτώσει χηρείας του θρόνου, αναιρείται, αν μη εν τω εγράφω της καταστάσεως, ωρίσθη έτερον τι".

Διά τους αυτούς λόγους φρονώ ότι ούτε ο Μητροπολίτης Κυρηναίας δύναται να αναθέση εις τον Χωρεπίσκοπον Σαλαμίνος την εαυτού αντιπροσώπευσιν εν τη Εκλογική Συνόδω, διότι ο Χωρεπίσκοπος αντιπροσώπευσε μόνον τον αποβιώσαντα Αρχιεπίσκοπον και ούτε δυνάμει της χηρείας, δύναται να μεταβληθή η καθεστηκυία τάξις της χηρευσάσης επαρχίας. Δύναται όμως ο Μητροπολίτης Κυρηναίας να αναθέση εις έτερον Επίσκοπον άλλης Ορθοδόξου Εκκλησίας, όπως τον αντιπροσωπέυση και συμπληρωθή η απαιτούμενη απαρτία της Ιεράς Συνόδου.

Δεν είναι επίσης, ορθόν το αναγραφέν ότι κατά την προκήρυξιν των εκλογών, ήτις εγένετο υπό του Τοποτηρητού, δεν συμπράττει η Εκλογική Σύνοδος. Διότι κατά την προ ετών δοθείσαν γνωμοδότησιν του Καθηγητού Ράλλη "συμφώνως προς το γράμμα και το πνεύμα των Ιερών Κανόνων, θεσπίζεται διά την εκλογήν Αρχιερέως και Αρχιεπισκόπου, ως απαραίτητος η επί τόπου παρουσία της νομίμου και κανονικής Συνοδικής εξουσίας ασκουμένης υπό τριών Επισκόπων, ίνα αύτη:

(1) παρασκευάση εν συνόδω τας λεπτομερείας της Συνοδικής Εγκυκλίου αίτινες θα αναγραφώσιν εν τη υπό του Πρώτου τη τάξει εκδοθησομένη εγκυκλίω

(αυτόθι Άρθρον 26)

(2) εποπτεΰση της εκλογής κατά τα διάφορα στάδια, ενεργούσα συν άλλοις και ως εκλογοδικείον (αυτόθι Άρθρον 25),

(3) απολύση εν ανάγκη προσκλήσεις προς τους εκλέκτορας και ορίση ημέραν εκλογής (αυτόθι Άρθρον 27), και

(4) ασκήση τα κανονικώς, αυτή και μόνη επιφυλασσόμενα εν υστάτω βαθμώ δίκαια εν τη εκλογή τη χειροτονία και ενθρονίσει του υπό της κληρικολαϊκής συνελεύσεως υποδειχθησομένου (αυτόθι Άρθρον 28).

Παρά τις απόψεις αυτές του Ζήνωνα Σώζου η Ιερά Αρχιεπισκοπή προχώρησε στην έκδοση εγκυκλίου στις 5 Ιουλίου και κάλεσε τους ιερείς των κοινοτήτων να προχωρήσουν στον καταρτισμό των εκλογικών καταλόγων με τη βοήθεια των κοινοταρχών και εγγράψουν σ' αυτούς τους άρρενες που είχαν συμπληρωμένο το 21ο έτος της ηλικίας τους.

Με την εγκύλιο του Τοποτηρητή αποκλείονταν για να εγγραφούν στον κατάλογο "οι τελούντες υπό εκκλησιαστικόν επιτίμιον, οι οπωσδήποτε εκδηλώσαντες απόψεις αντικειμένους προς την ορθόδοξον χριστιανικήν διδασκαλίαν, οι εκφρασθέντες κατά τρόπον ασεβή διά ταύτην ή την Εκκλησίαν ή τους λειτουργούς αυτής και οι ενεργούντες ή συνεργαζόμενοι κατά τρόπον προάγοντα ή υποβοηθούντα τοιαύτας εκδηλώσεις εκτός εάν πείσωσι τον Επίσκοπον περί της ειλικρινούς μετανοίας των".

Η παράγραφος αυτή ήταν τόσο ευρεία που επέτρεπε στους ιερείς να αποκλείσουν όποιον ουσιαστικά ήθελαν και ιδιαίτερα τους αριστερούς- μια τακτική που είχε ακολουθηθεί και προηγουμένως στην περίπτωση της εκλογής του Μακαρίου Β.

Αναφερόταν στην εγκύκλιο:

+ Κλεόπας, ελέω Θεού Μητροπολίτης Πάφου και Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου Κύπρου,

Προς πάντας τους ευλαβεστάτους εφημερίους ιερείς της Αρχιεπισκοπικής Περιφέρειας,

Χάριν και ευλογίαν από της Παναγίας Τριάδος
Ευσεβείς του Κυρίου λειτουργοί,
Επκειδή όπως γίνη η εκλογή Αρχιεπισκόπου δέον
να υπάρχωσι κατάλογοι των ψηφοφόρων εκάστης
ενορίας, άνευ δε τοιούτων καταλόγων είναι αδύνατον
να διεξαχθή κανονικώς η εκλογή, διά τούτο συμφώνως
προς τα σχετικά άρθρα του Καταστατικού της
αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου εντελλόμεθα
πατρικώς ταύτα:

1. Ο Ιερεύς εκάστης ενορίας ή κοινότητος ή ο
πρώτος τη τάξει των ιερέων, όπου υπάρχουσι
περισσότεροι του ενός, τούτου δε αδυνατούντος ή
οπωσδήποτε κωλυόμενοι, ο κατά τάξιν επόμενος
ιερεύς, συμβουλευόμενος κατά τα προηγουμένως
κρατήσαντα, και τον μουκτάρη, ως κατέχοντα το
βιβλίον των γεννήσεων της ενορίας διά το τις
συνεπλήρωσε το **21ον** έτος, της ηλικίας του ενορίτη,
οφείλει άμα τη παραλαβή της παρούσης εγκυκλίου, να
καταρτίση μέχρι της **15ης** Ιουλίου **1950**, το βραδύτερον
κατάλογον των αρρένων Ελλήνων Ορθοδόξων ενοριτών,
των εχόντων συμπεπληρωμένον το **21ον** έτος της
ηλικίας κατοικούντων δε πλέον των **12** μηνών εν τη
ενορία.

2. Δικαίωμα εγγραφής εις τον εκλογικόν
κατάλογον έχουσιν οι συμπληρώσαντες το **21ον** έτος
της ηλικίας άρρενες Έλληνες Ορθόδοξοι, από ενός
τουλάχιστον έτους μονίμως κατοικούντες εν τη ενορία.
Δεν δύνανται να εγγραφώσιν εις τον εκλογικόν
κατάλογον οι τελούντες υπό εκκλησιαστικόν
επιτίμιον, οι οπωσδήποτε εκδηλώσαντες απόψεις
αντικειμένως προς την ορθόδοξον χριστιανικήν
διδασκαλίαν, οι εκφρασθέντες κατά τρόπον ασεβή διά
ταύτην, ή την εκκλησίαν ή τους λειτουργούς αυτής και
οι ενεργούντες ή συνεργαζόμενοι κατά τρόπον
προάγοντα ή υποβηθούντα τοιαύτας εκδηλώσεις, εκτός
εάν πείσωσι τον Επίσκοπον περί της ειλικρινούς
ματανοίας των.

3. Άμα τω καταρτισμώ του καταλόγου, πάντως δε
ουχί βραδύτερον της **20** Ιουλίου **1950**, ο ιερεύς

οφείλει να αναρτήσει τούτον επί της θύρας του ναού, να αναγγείλη δε και επ' εκκλησίας την ανάρτησιν αυτού.

4. Του ως άνω καταρτισθέντος και αναρτηθέντος καταλόγου ο ιερέυς οφείλει να αποστείλη αμέσως δύο όμοια και ακριβή αντίγραφα προς τον σεβ. Τοποτηρητήν εις Αρχιεπισκοπήν, εν δε να κατακρατήσῃ παρ' αυτώ.

5. Τόσον ο αναρτηθησόμενος κατάλογος όσον και τα δύο αυτού αντίγραφα πρέπει απαραίτητως να φέρωσιν ημερημίαν και υπογραφήν του ιερέως.

6. Όσοι έχουσιν ένστασιν τινά προς εγγραφήν ή διαγραφήν ονόματος τινος, ή άλλην τινά έντασιν, πρέπει να υποβάλωσι ταύτην προς τον σεβ. Τοποτηρητήν εις Αρχιεπισκοπήν διά του Ιερέως παραδίδοντες αυτήν εις τον ιερέα ουχί βραδύτερον της **30 Ιουλίου 1950** συμπεριλαμβανομένης, μετά την παρέλευσιν της οποίας ουδεμία ένστασις θα είναι δεκτή. Ο δε ιερέυς οφείλει να αποστείλη αμέσως ταύτας εις Αρχιεπισκοπήν. Ένστάσεις απ' ευθείας προς ημάς αποστελλόμεναι δεν θα λαμβάνωνται υπ' όψιν.

7. Λαμβάνοντες τας ως άνω υποβαλλομένας ένστασεις θα κρίνωμεν καταλλήλως προς το δίκαιον ή μη τούτων και επικυρόντες τον κατάλογον θα επιστρέψωμεν εν εκ των προς ημάς αποσταλέντων αντιγράφων προς τον προεδρεύσαντα της εκλογής ειδικών αντιπροσώπων κατά την περί εκλογής τούτων απολυθησομένην εγκύκλιον.

8. Διά πάσαν περίπτωσιν, μη προβλεπομένην υπό της παρούσης εγκυκλίου, η απόφασις απόκειται εις ημάς ανεκκλήτως.

9. Ο εφημέριος ιερέυς της κονότητος οφείλει να αναγνώση την παρούσαν εγκύκλιον κατά την θείαν λειτουργίαν εις επήκοον των Χριστιανών κατά την πρώτην Κυριακήν μετά την παραλαβήν αυτής το δε αργότερον την Κυριακήν, **16 Ιουλίου 1950**.

10. Συνιστώμεν πατρικώς εις τους ιερείς, όπως συμμορφωθώσι πιστώς προς τας άνω διατάξεις.

Οιαδήποτε παράλειψις ή αμέλεια τούτων θα
συνεπάγεται την αυστηράν αυτών τιμωρίαν.

Και ταύτα μεν Ημεῖς εντελλόμεθα.

Ἡ δε χάρις της Παναγίας Τριάδος και το άπειρον
έλεος εἶη μετά πάντων υμῶν.

Ἐν Χριστῷ ευχέτης διάπυρος

+Ο Πάφου ΚΛΕΟΠΑΣ

Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου
Κύπρου

Ἐν τη Αρχιεπισκοπῇ Κύπρου τη 5ῃ Ιουλίου 1950.